

Mottagare
Socialnämnden

Risikanalys och förslag till internkontrollplan 2027

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner information om riskanalys och förslag till internkontrollplan 2027.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har genomfört en riskanalys, bilaga 1, och utifrån analysen tagit fram förslag till internkontrollplan 2027. Beslut om internkontrollplan för kommande år tas av socialnämnden i december.

Risikanalysen är en sammanställning av möjliga risker inom olika områden. De risker som särskilt lyfts är anmälan om avvikelser till IVO, basala hygienrutiner, kompetens hos medarbetare, bisyssla samt avgiftshandläggning.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden är ansvarig för den interna kontrollen och ska varje år besluta om en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Uppföljningsområden i kontrollplanen bör väljas med utgångspunkt från genomförd riskanalys och utifrån en avvägning mellan kostnad och nytta. Vid bedömning av nytta ska inte endast ekonomiska faktorer vägas in, utan även exempelvis vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten. De risker som bedöms ha hög sannolikhet att inträffa och som skulle få stora konsekvenser, ska prioriteras i arbetet med intern kontroll.

Socialförvaltningen har genomfört en central riskanalys under juni till augusti 2026, se bilaga 1. Riskanalysen är en sammanställning av möjliga risker inom olika processer, en del processer är sådana som inte går att granska i en internkontrollgranskning. Vissa processer ska verksamheterna arbeta med på andra sätt för att förebygga fel och i vissa fall ska rutiner upprättas. I senare skede kan granskning ske av om rutinerna följs.

I bilaga 1, Utvalda risker utifrån riskanalys inför 2027, redovisas processer som skulle kunna granskas framåt. Några av dessa är föreslagna att granskas enligt internkontrollplan 2027.

Processer som förvaltningen uppmärksammar och som kan vara föremål för

internkontrollgranskning är följande:

Förslag till internkontrollplan 2027

Område	Process (rutin/system)	Kontrollmål	Kontrollmetod	Kontrollansvar
Verksamhet	Anmälan till IVO enligt Lex Sarah	Att det finns en uppdaterad rutin och att den följs	Ärende-granskning	Kvalitetschef
Verksamhet	Basala hygienrutiner	Att rutinerna följs och mätning sker fyra gånger år	Stickprov	Kvalitetschef
Personal	Kompetens hos medarbetare	Att obligatoriska utbildningar genomförts	Stickprov	HR-chef
Personal/ välfärdsbrott	Bisyssla	Att fråga om bisyssla ställs till medarbetare, är anmäld, och att bisysslan uppfyller kriterier	Stickprov	HR-chef
Ekonomi	Avgiftshandläggning	Att brukarnas avgifter är rätt beräknade, äldreomsorg	Stickprov	Myndighetschef

Årets granskning, enligt internkontrollplanen 2026, är inte klar men utifrån resultat av granskningarna kan det tillkomma processer som bör granskas även nästa år.

Bedömning

Upprättad riskanalys följer riktlinjer för intern kontroll i Region Gotland.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2026-09-17
Bilaga 1 Utvalda risker utifrån riskanalys inför 2027

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef

Bilaga 1 Utvalda risker utifrån riskanalys inför 2027

RISKANALYS 2026 sammanfattning				IK=intern kontroll 2027 förslag	IK=intern kontroll 2026 och tidigare
Datum för fyllande: augusti 2026		Socialförvaltningen			
Nr	Område	Händelse	Effekt av händelse	Åtgärd	Kommentar
1	Politik	Delegationsbeslut rapporteras inte	Förtroendeskada.	Kontrollera hur mycket och vad som rapporteras till nämnd	IK längre fram
2	Politik/välfärdsbrott	Otillbörlig påverkan (med hot, våld, mutor etc). Kopplingar till olämliga personer, nätverk, länder etc.	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Alla ska gå utbildningar om välfärdsbrottslighet (SKR Kompassen).	Utbildningsmaterial tas fram
3	Personal	Arbetsmiljöutbildning eller kompetens på området saknas	Vid allvarlig händelse kommer chefens kompetens arbetsmiljöfrågor att ställas på sin spets, vid avsaknad av utbildning lyfts arbetsmiljöansvaret till nästa nivå	Alla chefer som har fått skriftlig fördelning av arbetsmiljöansvar ska ha gått regionens arbetsmiljöutbildning	IK 2023 + 2024, IK längre fram
4	Personal	Felaktig hantering av avvikelser i Stella (arbetsmiljösystem)	Risk för personskada som inte hanteras	Arbetsmiljöavvikelse, tas de om hand i tid, fler icke-hanterade ärenden idag	IK 2024
5	Personal	Medarbetare/chefer har inte tillräcklig kunskap	Medarbetare och chefer går inte obligatoriska utbildningar, grundkompetens finns inte vilket kan leda till allvarliga fel.	Att anställda går obligatoriska utbildningar. Uppföljning i kompetensportalen.	IK 2027
6	Personal	Medarbetare får inte rätt eller tillräcklig introduktion	Felaktig kompetens leder till felaktiga beslut, insatser etc	Systematik i introduktioner, kompetensportalen	IK 2026
7	Personal/välfärdsbrott	Bisyssla anmäls inte	Arbetshindrande, förtroendeskadligt, konkurrerande	Att fråga om bisyssla ställs till medarbetare, är anmäld, och att bisysslan uppfyller kriterier	IK 2027
8	Personal/välfärdsbrott	Otillbörlig påverkan (med hot, våld, mutor etc). Kopplingar till olämliga personer, nätverk, länder etc.	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Alla ska gå utbildningar om välfärdsbrottslighet (SKR Kompassen).	Utbildningsmaterial tas fram
9	Personal/välfärdsbrottslighet	Anställning av vänner, släkt	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Noga med att alla chefer tar del av och förstärkt riktlinjer för muta och korruption.	Ingår i introduktion
10	Verksamhet	Aktuella genomförandeplaner finns inte	Brukare får inte den vård och omsorg de har rätt till enligt uppdrag och kvalitetskrav	Bör ingå i planerade kvalitetsuppföljningar.	IK 2022 + 2023 + 2025
11	Verksamhet	Genomförandeplaner inte skapade genom delaktighet med brukare	Brukare får inte den vård och omsorg de har rätt till enligt uppdrag och kvalitetskrav	Bör ingå i planerade kvalitetsuppföljningar	IK 2022 + 2023 + 2025
12	Verksamhet	Läkemedelshantering fungerar inte	Brukare får inte fel medicin vilket kan få allvarliga konsekvenser (även digitala medicinskåp)	Rutiner måste vara uppdaterade och kända av resp chef. Sjuksköterskor är ansvariga för delegering.	IK 2022 + 2023 + 2024 + 2025
13	Verksamhet	Nya utskrivningsprocessen följs inte	Patient kommer hem utan tillräckliga stödfunktioner samt med bristande planering.	Följa upp att processen fungerar som tänkt.	Ta upp längre fram tillsammans med HSF
14	Verksamhet	Nya uppdrags- och kvalitetskrav följs inte	Brukare drabbas	granska att enhetschefer om de har lyft och gått igenom uppdrags- och kvalitetskrav, enkät	IK 2026
15	Verksamhet	Kvalitetsgarantier inte kända	Brukare drabbas	granska att chefer spridit kvatlietsgarantier till brukarna, enkät	IK längre fram
16	Verksamhet	MAS-regler följs inte	Brukare drabbas	granska att MAS-regler är kända för både chef och medarbetare	IK 2026
17	Verksamhet	Anmälan till IVO enl Lex Sarah	Oklarheter vid anmälan enligt Lex Sarah, brott mot tidsbestämmelse	Följ upp anmälan till IVO inom 2 månader	IK 2027
18	Verksamhet	Basala hygienrutiner följs inte	Brukare och medarbetare blir sjuka	följa upp att mätningen sker 4 gånger per år, att verksamheterna jobbar med resultatet	IK 2027

19	Verksamhet/ Väflärdsbrotts- lighet	Att brist i kvalitet eller avtal inte uppmärksammas tillräckligt när SOF köper från leverantörer på centala avtal, t ex Adda. HVB, bmss SoL och LSS	Sämlre kvalitet än utlovat. För mycket ersättning till leverantör, ekonomisk skada.	Rapportera fler avvikelser till Adda t ex vad gäller avtalen.	Inte granska här, avser Addas avtal
20	Drfit/beredskap	Extremt väder	Brukare och medarbetare blir lidande.	Rutiner som är kända och tillämpas vid behov.	Granskning kontinuitetsplan senare
21	Drfit/beredskap	Brist på mat och material	Brukare medarbetare drabbas negativt.	Rutiner som är kända och tillämpas vid behov. Verksamheter ska ha säkrad försörjning av medicin, skyddsutrustning och livsmedel etc (beredskapslager).	Granskning kontinuitetsplan senare
22	Drfit/beredskap	Allvarlig händelse	Onödig skada, drfitavbrott etc eftersom kontinuitetsplan inte finns eller följs vilket drabbar brukare och medarbetare	Rutiner som är kända och tillämpas vid behov.	Granskning kontinuitetsplan senare
23	Ekonomi/väflärd sbrottslighet	Köp sker från ej upphandlad leverantör eller på felaktigt sätt från upphandlad leverantör	Förtroendeskada. Ekonomisk skada.	Utbildning i inköp och upphandling och avtalstrohet (kompetensportalén) .	IK 2026.
24	Ekonomi/väflärd sbrottslighet	Felaktiga priser och villkor på fakturor (leverantören följer ej avtal)	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Utbildning av beställare, den som granskar fakturan. Att avtalsuppföljning sker enligt plan.	IK 2026.
25	Ekonomi	Inköpskort: inköp hanteras felaktigt, kvitto och syfte saknas, felaktig moms	Ekonomisk skada. Medarbetare misstänkligrs.	Utbildning av samtliga chefer, assistenter och kortinnehavare 2023. Ständiga kontroller via stickprov i alla avdelningar.	RSF IK 2025
26	Ekonomi	Privata medel hos brukare hanteras inte korrekt	Pengar försvinner och brukare blir lidande, medarbetare misstänkligrs. Boenden.	Mer information så att riktlinjen är väl känd och tillämpas, utifrån de brister som noterats.	IK 2023 + 2024.
27	Ekonomi	Privata medel hos brukare hanteras inte korrekt (hemtjänst)	Pengar försvinner och brukare blir lidande, medarbetare misstänkligrs. Ordinärt boende.	Ny riktlinje för ordinärt boende tas nu fram. Sen information så att den är väl känd och tillämpas.	IK 2026.
28	Ekonomi	Hyror betalas för fel objekt	Ekonomisk skada.	Genomgång inför varje år när ny lokafil kommer. Svårare med enskilda lägenheter men oftast brukare som tar emot hyresavin.	Har kontroll på egna lokaler. Fåtal övriga inhyrda.
29	Ekonomi	Övertidstimmar ej beordrade	Ekonomisk skada.	Chefens uppgift att ha koll på övertid.	Tas om hand inom respektive verksamhet.
30	Ekonomi/Väflärd dsbrottslighet	Jäv i ärenden, otillbörlig påverkan eller egen vinning (myndighetsavdelningen)	Felaktiga beslut, ojämlika insatser och för mycket utbetalning	Arbeta utifrån regionens Riktlinjer mot mutor och korruption. Riktlinjerna ska vara kända av alla handläggare med flera.	IK 2024
31	Ekonomi/Väflärd dsbrottslighet	Felaktiga beslut FK personlig assistans	Felaktiga insatser och för mycket utbetalning	Återkoppla Försäkringskassan om misstankar finns	Inte granska, avser FK
32	Ekonomi/Väflärd dsbrottslighet	Felaktiga eller ofullständiga uppgifter ger för högt försörjningsstöd	Felaktiga beslut och för mycket utbetalning	Utöka stickprovskontroller men svårt att se intäkter från andra håll än offentliga verksamheter	IK längre fram
33	Ekonomi/Väflärd dsbrottslighet	Felaktig folkboförlring (SKR), försörjningsstöd etc	Felaktiga beslut och för mycket utbetalning	Kontrollera mot skatteverket (KIR kommuninvånarregister eller motsvarande).	Större problem på fastlandet med grannkommuner.
34	Ekonomi/Väflärd dsbrottslighet	LOV (lag om valfrihet) modellen inbjuder till brottslighet enl SKR	För mycket ersättning till leverantör, kan påverka kvalitet negativt.	Mer omvärldsbevakning behövs. Flera skommuner tar bort LOV och går över till LOU-upphandling.	Kontroll ersättning IK 2026
35	Ekonomi väflärdsbrottslig het	Bostadsanpassningsbidrag för hög kostnad offert. Endast fåtal leverantörer på marknaden, specialist-kompetens eller känd leverantör	Ekonomisk skada. Betalar för mycket till leverantör.	Granskning av ansökan/offert enligt rutin, omvärldsbevakning, rimlighetsbedömning av kostnader för anpassning. Se till att uppdaterad rutin finns.	IK 2026
36	Ekonomi/ verksamhet/väflärd sbrotts- lighet	Inte samma insyn och möjlighet kontrollera vad som utförs, direktupphandlingar av verksamhet. HVB, bmss SoL LSS.	Sämlre kvalitet än utlovat. För mycket ersättning till leverantör.	Fler ramavtalsupphandlingar och fler kontroller. Kontrollera att rutiner för direktupphandling följs.	IK längre fram
37	Ekonomi/ verksamhet/väflärd sbrotts- lighet	Avgiftshandläggning äldreomsorg	Ekonomisk skada.	Kontrollera att avgifterna är rätt beräknade.	IK 2027